

det egentlige franske Program gennem Herriots Udtalelser. Dertil føjede han en lige saa stærk Understregning af Kravet om, at der skulde skabes Sikkerhed for, at naar en Retsafgørelse eller en Mægling havde fundet Sted, den da ogsaa blev respekteret. Endelig fremsattes som det tredje Punkt, der kunde komme som Resultat af de to andre, Afrustningen, som han fremhævede som det egentlige Maal.

Der var afgjort mellem de to Ministres Udtalelser en Forskel, der kunde bevirke, at man kunde spørge sig selv: Vil det blive muligt paa dette Grundlag at naa til et fælles Resultat? Foreløbig blev imidlertid Linierne for det fælles Arbejde trukket op ved en nogle Dage senere stillet Dagsorden, stillet af de to Ministre i Fællesskab. Denne Dagsorden siger for det første dette, at man maatte nu tage Beslutning om Forberedelsen af en Nedrustningskonference, og for det andet, at til denne Forberedelse hørte en Række Arbejder i selve Delegeretforsamlingen. Man paalagde i Dagsordenen Forbundets 1ste og 3die Kommission at gaa i Gang med dette Arbejde, 1ste Kommission med Ændringer i det bestaaende Voldgiftssystem, der kunde gennemføre Voldgifts- og Retsafgørelse i alle Stridigheder og fjerne Begrebet lovlige Krige, og 3die Kommission med en Overvejelse af Midlerne til Sikkerhed og den praktiske Gennemførelse af Nedrustning.

Naar vi nævner 1ste og 3die Kommission saavel som de andre Kommissioner i Forbundsforamlingen, vil de fleste herhjemme tænke sig Udvalg omtrent som de Udvalg, vi er vant til her i Rigsdagen. Det er imidlertid ikke noget saadant, man har dernede, det er ikke Udvalg paa 10—15 Medlemmer, men det er Udvalg paa 54 Medlemmer; en Repræsentant for hver Stat mødes til disse Forhandlinger. I 1ste Kommission var Danmark under de Forhandlinger, der der fandt Sted, repræsenteret af det ærede Medlem Hr. Holger Andersen, i 3die Kommission, der i Aar som tidligere Aar særlig beskæftigede sig med de militære Spørgsmaal, var jeg Repræsentant for den danske Delegation. Vi har altid indbyrdes i Delegationen fordelt Arbejdet mellem os i disse Kommissioner, og med Hensyn til tredje Kommission, hvor vi gik ud fra, at dette Spørgsmaal som det gamle politiske Stridsspørgsmaal i Danmark ogsaa vilde bevare en vis vanskelig Karakter i Forholdet mellem Partierne, har vi fulgt den Grundsætning ved vor Fordeling af Arbejdet dernede, at

Repræsentanten i tredje Kommission maatte tilhøre det Flertal, der paa det Tidspunkt fandtes i Folketinget. Ved denne Lejlighed fordeltes da Danmarks Repræsentation efter indbyrdes Aftale saaledes, som jeg her har nævnt. Genstanden for de to Kommissioners Arbejde blev de Forslag af Mac Donald og Herriot, som jeg nylig har nævnt.

Man kan nu spørge: da de to Ministre fremsatte de Forslag, havde de da en Plan færdig med Hensyn til, hvorledes de vilde føre dem ud i Livet? Dertil tror jeg man maa svare, det havde de ikke. Der forelaa ikke paa Forhaand nogen Aftale mellem dem, der var neppe heller fuld Enighed mellem dem om, paa hvilket Grundlag de kunde finde hinanden. Men der traadte nu en bestemt Mand til som Mægleren, Tilrettelæggeren og Arbejderen ved det, der skulde udrettes, nemlig Czekoslovakiets Udenrigsminister Benès. Han overvejede og drøftede med Repræsentanter, navnlig for England og Frankrig, Udkast til et samlet Forslag; disse Forhandlinger foregik ganske overvejende underhaanden, medens de almindelige officielle Forhandlinger i Kommissionerne i øvrigt skred frem, og efter nogen Tids Drøftelse kunde Benès, der var Ordfører i tredje Kommission, fremlægge et Udkast, om hvilken der gjaldt dette, at han i Hovedtrækkene var enig med Englands og Frankrigs Repræsentanter.

Udkastet formedes som Forslag til en Protokol, der skulde danne en Art Tilføjelse til selve Forbundspagten, og beskæftigede sig med alle de tre store Spørgsmaal, som var nævnt i de to Ministres Resolution. Men dette Udkast kom ingenlunde til os som et færdigt Hele. Under de følgende Forhandlinger i Kommissionen blev det Genstand for megen Drøftelse og mange Forandringer. Der var ikke Overensstemmelse mellem Frankrig og England, da det kom til at foreligge; der var afvigende Opfattelser fra adskillig Side, navnlig fra Japan og Italien; og endelig var der fra de nordiske Lande og Holland Ønske om at opnaa større Klarhed, end man paa Forhaand havde skabt, og dette Ønske gav sig tydeligt Udtryk under Forhandlingerne.

For første Kommissions Vedkommende fortsattes Arbejdet lige til det allersidste Tidspunkt, det overhovedet var muligt, men man opnaede jo et betydeligt Resultat. Man opnaede Forslag til et Afsnit af Protokollen, hvori alle Underskrivere, som maatte tiltræde denne Protokol, lover at støtte senere Ændringsforslag til Pagten. Der fastsloges Midler til at afgøre enhver Strid mellem Stater ad